

Schoolportret

Gerrit Rietveld College (Utrecht)

De school

Het Gerrit Rietveld College (vmbo tl, havo en vwo inclusief gymnasium) is het resultaat van een fusie van de colleges Blaucapel (protestants-christelijk) en De Klop (katholiek) in 2005. De school staat in het noorden van de stad Utrecht en bevindt zich momenteel in een transitieproces, waarbij leerkrachten en leerlingen (ca. 1300) uit twee instituten plots samengevoegd worden. De fusie laat zich vooral gevoelen in de snel veranderende leerlingenpopulatie: steeds meer kinderen uit voornamelijk Marokkaanse en Turkse achterstandsmilieus blijken aangetrokken tot het Rietveld College. Momenteel staat de school voor een keuze: ofwel laat ze alles begaan en wordt ze binnen de kortste keren een 'kleurrijke' school, ofwel probeert ze om een grotere groep kinderen uit de - veelal autochtone - sterkere milieus aan te trekken en te binden. Voor die laatste groep kinderen tellen de stad en de aangrenzende gemeenten echter voldoende andere scholen.

Gerrit Rietveld en het Nieuwe Leren

De variant van Het Nieuwe Leren op Gerrit Rietveld is ingegeven door twee feiten: enerzijds door de noodzaak om de fusieschool in onderwijskundig opzicht te onderscheiden van de rest van de Utrechtse scholen en anderzijds door het verlangen om - vooral - de vmbo-leerlingen beter voor te bereiden op hun verdere loopbaan. In het traditionele systeem bleek dat leerlingen steeds vaker vastliepen, met alle motivatie- en doorstroomproblemen van dien.

Op Gerrit Rietveld is men nog volop op zoek naar aspecten die hun onderwijs sterker (kunnen) maken. De huidige vorm is dan ook een mix van traditionele en vernieuwende elementen:

- *traditioneel*: (1) er is nog bijzonder veel docentgestuurd onderwijs en (2) er is een (bindend) lessenrooster;
- *vernieuwend*: (1) de leerlingen worden niet van elkaar gescheiden door muren en gesloten deuren, maar krijgen les in zgn. 'open domeinen' van één of twee jaarlagen, (2) leerlingen werken (op scherp afgelijnde momenten) zoveel mogelijk samen of individueel en (3) drie maal per schooljaar werken de leerlingen aan een vakoverstijgend project.

Van absolute vrijheid is dus geen sprake. Ook de mogelijkheden om langere tijd aan één aandachtsgebied te werken - afhankelijk van kunde en interesse - zijn beperkt. Het doel is wel om op termijn in de vmbo-afdeling te werken met concrete leergebieden en om flexibel om te springen met het lessenrooster.

De rol van het vak Nederlands

Voor de leerlingen op het Gerrit Rietveld College is het uiterst belangrijk dat er een stevig taalfundament wordt gelegd, waar ze later vlot en zelfstandig mee aan de slag kunnen. Nederlands speelt er zowel een dienende rol (aan de leerlingen worden vaardigheden geleerd, bv. formuleren, presenteren, elkaar beoordelen en feedback geven, argumenteren...) als een bepalende rol (er worden eisen vooropgesteld waar werkstukken en presentaties aan moeten voldoen). In de vmbo-afdeling is men intensief bezig met het opzetten van een vorm van talenten- en loopbaanbegeleiding waarin het Nederlands een sleutelrol speelt: het schrijven van stageverslagen, presentaties houden over vervolgopleidingen en beroepen, sollicitatiebrieven schrijven, gesprekken organiseren en houden... Ook in de havo- en vwo-afdeling wordt die lijn doorgetrokken. Zo is de bovenbouw meer en meer gericht op het verwerven van de nodige vaardigheden om te kunnen debatteren en op het ontwikkelen van literaire competenties.

Gerrit Rietveld afficheert zich als een 'talentschool': elke leerling heeft talenten die op school aangewakkerd en tot wasdom gebracht kunnen worden. Het beheersen van de moedertaal is hierbij een primaire voorwaarde. Daarom pleit men er op het Gerrit Rietveld College voor zoveel mogelijk lessen met Nederlands bezig te zijn. Slechts op die manier kan men, aldus Gerrit Rietveld, tegemoet komen aan de maatschappelijke vraag om o.a. beter spelende basisleerkrachten af te leveren.